

συνέντευξη

Λέων Ναρ

Συγγραφέας, φιλόλογος

«Ο Θανάσης Παπακωνσταντίνου δεν είναι μόνο ένας απλός τραγουδοποιός αλλά ένας ποιητής...»

• Συνέντευξη στον Λάμπρο Αναγνωστόπουλο

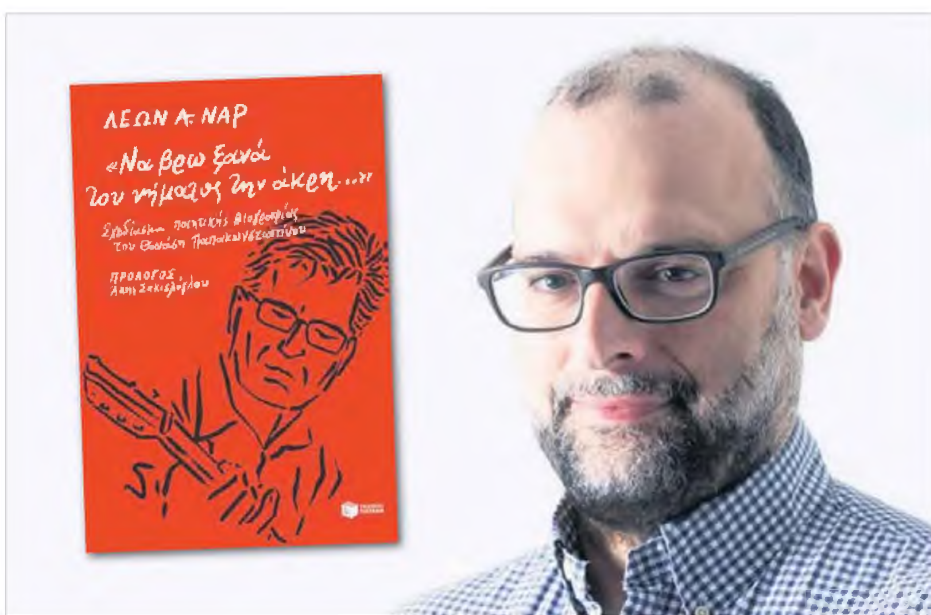
Η Αντιδημαρχία Πολιτισμού & Επισημών Δήμου Λαρισαίων, το περιοδικό «Θράκα» και οι Εκδόσεις «Πατάκια», πρόκειται να παρουσιάσουν το Σάββατο 15 Οκτωβρίου στις 19:00, το βιβλίο του Λέοντος Α. Ναρ «Να βρω ξανά τον νιπατος την ακρη...». Σχεδιάσαμε ποιητικής βιογραφίας του Θανάση Παπακωνσταντίνου, στη Λογοτεχνική Γωνία (Γαλήνη & Φαρμακίδου). Για το βιβλίο που ήδη στο πρώτο τετράμηνο της κυκλοφορίας του μετράει και ισάριθμες εκδόσεις, θα μιλήσουν: η Ιωάννα Γιαννακοπούλου (φιλόλογος), ο Θάνος Γώγος (ποιητής-εκδότης), ο Κώστας Ντόλκος (φιλόλογος) και ο ίδιος συγγραφέας. Στο χώρο θα υπάρχει το βιβλίο του Λέοντος Ναρ σε συνεργασία με το Βιβλιοπωλείο «Καλτσάς» (Παπαναστασίου 57). Με αφορμή την παρουσίαση αυτή μιλήσαμε με τον συγγραφέα για τον ίδιο, για το βιβλίο, για τον Θανάση Παπακωνσταντίνου, αλλά και για την ιδιαίτερη ρόλη της παρουσίας στην πόλη της Λάρισας.

Αναλυτικά η συνέντευξη:

• Μπορείτε να μας πείτε δυο λόγια για το βιβλίο; Έχετε καταπασει με διάφορα θέματα στο παρελθόν στα βιβλία σας, όπως για παράδειγμα με τους Εβραίους της Θεσσαλονίκης, καθώς έχετε κι ο ίδιος εβραϊκή καταγωγή. Τι σας παρακίνησε όμως ώστε να σχεδιάσετε την ποιητική βιογραφία του Θανάση Παπακωνσταντίνου;

Καταπίναμα πάντα με θέματα που με ενδιέφεραν, είτε γράφω θέατρο (τον Φεβρουάριο θα ανέβει στην Αθήνα το δεύτερο θεατρικό μου έργο, με τίτλο Live Streaming) είτε κάνω έρευνα για κάποιο θέμα. Άλλες φορές μπορεί να διαβάζω κάτι το οποίο μπορεί να πυροδοτήσει κάποια σκέψη είτε μπορεί να προκύψει κάτι άλλο ως αποτέλεσμα κουβέντας και προβληματισμού. Πέρα από τα βιβλία μου που σκετίζονται με την ιστορία των Ελλήνων Εβραίων, υπάρχει μια γενικότερη ποικιλία, ενδεικτικό της ποικιλίας αυτής, είναι ένα βιβλίο μου που είχε κυκλοφορήσει το 2014, μια σχολιασμένη μελέτη για τα συνθήματα των γιπέδων, «Το πακνίδι της εξέδρας».

Ο Θανάσης κυκλοφόρησε τα πρώτα του τραγούδια στις αρχές της δεκαετίας του '90, σε μια εποχή που, θεωρώ, πως σημάδεψε την ελληνική τραγουδοποιία. Οι μουσικές και κυρίως οι στίχοι του άρσαναν να με ενδιέφεραν από την πρώτη στιγμή που άκουσα τα τραγούδια του, φοιτητής τότε του Α.Π.Θ.. Τότε μεσορρανούσε ένα από τα πιο ζωντανά δημιουργικά κίτταρα της Θεσσαλονίκης, το στούντιο «Αγροτικών» του Νίκου Παπάζογλου, εκεί που πκογραφούσαν πάνω κάτω την ίδια εποχή ο Σωκράτης Μάλαμας, η Μελίνα Κανά, η Λίζετα Καλημέρη και τόσο άλλοι. Σε αυτό το ευρύτερο δημιουργικότατο σύνολο εντάχτηκε και ο Παπακωνσταντίνου στα πρώτα του βήματα. Από εκείνη τη στιγμή κατάλαβα ότι έχουμε να κάνουμε με μια περίπτωση καλλιτέχνη που δεν είναι μόνο ένας απλός τραγουδοποιός αλλά ένας ποιητής. Από την πρώτη στιγμή που

άκουσα την Αγία Νουσταλία, το 1993, αν δεν κάνω λάθος, και από την πρώτη φορά που τον είδα ζωντανά στην ΑΠΛΗ, στη Θεσσαλονίκη το 1994, αν δεν απατώμαι. Ωστόσο, πέρα από τους στίχους του, σε καμία περίπτωση δεν παραγνωρίζω ότι οι μελωδίες του χαρίζουν εξίσου αισθητική απουσία.

• Πώς αντέδρασε ο ίδιος όταν τον προσγγίσατε; Τι αποκομίσατε από την επαφή μαζί του;

Στην προσπάθεια συγγραφής του βιβλίου με βοήθησε πολύ και τον ευχαριστώ θερμά για αυτό. Αποδέχτηκε την πρότασή μου να κουβεντιάσουμε σχετικά με την ποιητική του κομμοθεωρία, απάντησε με προθυμία στις ερωτήσεις μου, παρόλο που η «περιπέτεια», πέρα από τα πρώτα αμήχανα τηλεφωνήματα, ξεκίνησε με μια διωρη διδακτορική επαφή σε συνθήκες απόλυτης καραντινάς. Κάντε το εικόνα...Να είμαστε όλοι κλεισμένοι στα σπίτια μας κι ενώ να κάνω zoom με τον Θανάση! Μιλώντας μαζί του τόσο διδακτικά αλλά και όταν τον συνάντησα στο Μεταξωάρι Αγιάς, έβουσα πολλές απορίες μου – ελπίζω και δικές σας. Ωστόσο, το βιβλίο αυτό δεν έχει τη φιλοδοξία μιας φιλολογικής μονογραφίας για την ποιητική περίπτωση του Θανάση Παπακωνσταντίνου. Πρόκειται, όπως και ο υπότιτλος του βιβλίου δηλώνει, για ένα σχεδιάγραμμα της ποιητικής βιογραφίας του Θανάση.

• Όπως γράφτε στον πρόλογο του βιβλίου και το είδαμε θα έλεγα πρόσφατα με τα γεγονότα στο ΑΠΘ, ο Θανάσης Παπακωνσταντίνου χαρακτηρίζεται από βαθιά ενσυναίσθηση για την ανθρωπότητα. Πιστεύετε ότι

είναι κάτι που σε γενικές γραμμές εκλείπει σήμερα από καλλιτέχνες, από ανθρώπους με δημόσιο λόγο και αν ναι γιατί συμβαίνει αυτό;

Καί' αρχάς δεν πρέπει το περιορίσουμε στα γεγονότα του ΑΠΘ. Έχουμε να κάνουμε με μια αυτονόματη συνδυασμένη με μια ιδιότυπη ελευθερία – αυτά είναι, νομίζω, τα συστατικά που διαμορφώνουν συνολικά τη μουσική κομμοθεωρία του Θανάση Παπακωνσταντίνου. Και η υβριδικότητά του τον καθιστά ξεχωριστή περίπτωση στον χώρο του ελληνικού πενταγράμμου, τόσο ως προς τη στιχουργική του ευλυγισία όσο και ως προς τη μουσική του ευκαμψία. Τώρα, για το δεύτερο σκέλος, αυτό από μόνο του είναι θέμα για βιβλίο...

• Νομίζω ότι ο κόσμος έχει αγκαλιάσει το βιβλίο και πθανώς να υπάρχουν ανάμεσα στους αναγνώστες και άνθρωποι που δεν είναι φανατικοί ακροατές του. Άλλωστε, φιλολογικά έχει μεγάλο ενδιαφέρον. Ποια είναι η αισθησι σας από τις παρουσιάσεις μέχρι στιγμής; Έχει φαντάζομαι μια ιδιαίτερη σημασία το γεγονός ότι αυτή η παρουσίαση θα γίνει στην Λάρισα, τόπο καταγωγής του τραγουδοποιού.

Είναι λογικό... Έχουμε να κάνουμε με ένα μουσικό κράμα που ακούγεται ταυτοχρόνως άφρασκο και την ίδια στιγμή αναγνωρίσιμο. Οι παράπολοι, σε μια πρώτη ανάγνωση, χειρισμοί του ισορροπούν, θαρρείς, την κάθε αντίθεση: τον απόλυτο σεβασμό της παραδοσιακής μουσικής –χωρίς όμως την αίσθηση του δέους απέναντί της, που λειτουργεί ως αμήχανος διεκπεραιωτής–, αλλά και την απόλυτη ανάγκη επαναπρο-

σέγγισής της σε ενεστώτα χρόνο. Και δεν είναι διόλου εύκολο να συνδέσεις με τους λαϊκούς δημιουργούς του παρελθόντος και την ίδια στιγμή να εκφράξεις το συναίσθημα που προκύπτει από μία εικόνα του παρόντος και μόνο. Και όλο αυτό ο Θανάσης Παπακωνσταντίνου το εκφράζει αυθεντικά, χωρίς φοιροτύρες σημάδι ίσως της ιδιαιτερότητας που χαρακτηρίζει το έργο του. Αυτό, νομίζω, εντοπίζουν κι οι αναγνώστες στους στίχους του Θανάση, αν το δούμε με βάση την αναγνωστική ανταπόκριση (τέσσερις εκδόσεις του βιβλίου στο πρώτο τρίμηνο κυκλοφορίας του). Το βιβλίο, πάντως, ξεκαθάρα δεν απευθύνεται μόνο στους ειδήμονες, είναι έτσι δομημένο ώστε να το παρακολούθησει και κάποιος που δεν είναι φανατικός «Θανασκός», γι' αυτό άλλωστε αφάρισε πολύ υλικό, ώστε να είναι πιο πυκνό και εύληπτο.

• Ποιος είναι ο Λέων Ναρ

Ο Λέων Α. Ναρ γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1974. Σπούδασε Κλασική Φιλολογία στο Α.Π.Θ. και έκανε μεταπτυχιακές σπουδές Νεοελληνικής Φιλολογίας, Βιβλιολογίας και Διδακτικής της Λογοτεχνίας στο ίδιο Πανεπιστήμιο (2000), ενώ το 2007 αναγορεύτηκε Διδάκτωρ Νεοελληνικής Φιλολογίας. Τον Νοέμβριο του 2015 έγινε δεκτός ως μεταδιδακτορικός ερευνητής στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας και τον Δεκέμβριο του 2017 ολοκλήρωσε τη μεταδιδακτορική του έρευνα. Από το 2019 διδάσκει δημιουργική γραφή στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα του Ελευθερίου Λοιουτού Πανεπιστημίου. Έχει γράψει βιβλία και θεατρικά έργα ενώ αρθρογραφεί τακτικά στον έντυπο και ηλεκτρονικό Τύπο.